Štev. 156. (Posamezna številka 8 vinarjev.) V Trstu, v četrtek, 7. junija 1917 Letnik XLII.

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 31·20
Za pol leta . . . . . „ 15·60
za tri mesece . . . . . „ 7·80
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 6·20
za pol leta . . . . . „ 3·00

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnine in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti" — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 41.652.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 6. (Kor.) Uradno se razglaša: 6. junija 1917.

Vzhodno bojišče. — Ob oitoški cesti je bil slabejši sovražni sunek zadušen z zapornim ognjem. Sicer mestoma oživljeno pehotno delovanje.

Italijansko bojišče. — Sovražnik se je včeraj med Vipavsko dolino in morjem zaman izčrpaval v brezuspešnih napadih, da bi popravil v preteklih dneh na kraški planoti doživljeni poraz; njegovi navali so se razbili. Naše čete so z zavzetjem neke višine pri Jamljah razširile svoj uspeh in so v srditih bojih ohranile vse priborjeno ozemlje. Število v treh preteklih bojnih dneh privedenih ujetnikov je narastlo na 250 oficirjev (med njimi 4 štabni oficirji) in 10.000 mož. Več italijanskih polkov je bilo skoro z vsem moštvom ujetih, tako polk 86 z 2685 možmi, polk 69 s 1932, polk 71 s 1831 bojevniki. Brigade iz Verone, Sirakuze, Puglie in Jakina, v katerih vrstah so se bojevali ti deli, so uničene. V predoru pri Sv. Ivanu je bila uplenjena velika poljska bolnišnica. Bojišče je pokrito z italijanskimi trupli. V svetli noči od včeraj na danes so posetili italijanski letalci zaledno fronto se nahajajoča mesta in kraje. Prišli so do Ljubljane, na Tirolskem do Bozna. Na Primorskem in Kranjskem je bilo par prebivalcev ubitih. Stvarna škoda ni naznanjena.

Jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 6. (Kor.) Veliki glavni stan, 6. junija 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: Topovska bitka v odseku Wytschaete se je nadaljevala le s kratkimi presledki. Močni izvidni sunki sovražnika so bili odbiti. Zvečer in ponoči je bilo bojno delovanje tudi blizu obale in ob artoiški fronti stopnjevano. Ko se je zmračilo, so napadli Angleži z močnimi, globokovrstnimi silami na severnem bregu Scarpe. Med Gavrellom in Fampouxom so bavarski polki vrgli sovražnika ob težkih izgubah. Dalje južno so prodrle angleške napadne čete le pri kolodvoru Roeux v našo postojanko. Tamkaj se nadaljuje boj za majhne kose jarkov. — Armada nemškega cesarjeviča: Na Chemin des Dames in v zapadni Šampanji je bilo topovsko delovanje močnejše. V noči na včeraj so izvršili Francozi še tretji napad severo-zapadno Braye; tudi ta jim ni prinesel nobenega dobička, ampak le znatne žrtve. Istotako zaman in brezuspešni so bili močni francoski napadi na nemške jarke na Zimski gori. — Armada vojvode Albrehta: Nič bistvenega. — Eno naših letalskih brodovij je zmetalo na vojaške naprave v Sheernessu (izliv Temze) nad 5.000 kg bomb. Opaženi so bili dobri zadetki. V številnih zračnih bojih ob fronti so izgubili sovražniki 11 letal. Poročnik Allmenröder je sestrelil 25. in 26., poročnik Voss 33. nasprotnika.

Na vzhodnem bojišču in na macedonski fronti je ob mestoma oživljenem ognju in bojih v predozemlju položaj neizpremenjen. — Na vzhodnem bregu Strume so metali angleški letalci zažigalne bombe na zoreča žitna polja.

Prvi generalni kvartirmojster:
pl. Ludendorff.

Dogodki na morju.

BEROLIN, 6. (Kor.) Wolffov urad poroča: Sovražni monitorji so dne 5. t. m. zjutraj obstreljevali Ostende. Večje število belgijskih prebivalcev je bilo ubitih in ranjenih in napravljeno nekaj stvarne škode in poškodb na hišah. Močne sovražne torpedne sile, ki so bile prideljene prodirajočim monitorjem, so zadele na dve naši stražni torpedovki, katerih ena, namreč »S 20«, je bila po srditem boju, streljajoč do zadnjega trenotka, potopljena. Del posadke smo zamogli rešiti. Sovražne sile so bile večkrat zadete in so se pred ognjem obrežnih baterij umaknile.

BEROLIN, 6. (Kor.) V Atlantskem morju je bilo potopljenih zopet 22.000 ton.

Nač. adm. štaba mornarice.

LONDON, 5. (Kor.) Admiraliteta poroča: Podamiral iz Dovra poroča: Na vse zgodaj zjutraj smo z dobrim uspehom obstreljevali s težkimi topovi brodovno bazo in delavnice v Ostendu. Obrežne baterije so odgovarjale. Commodore Tyrwhitt poroča, da so lahke križarke in torpedovke pod njegovim poveljstvom ob 6 zjutraj naletele na nemške torpedne lovce in se zapletle ž njimi v boj, tekom katerega je bil iz velike razdalje nemški torpedni lovec »S 20« potopljen, drugi pa težko poškodovani. Ujeli smo 7 mož posadke torpedovke »S 20«. Mi nismo imeli nobenih ranjencev.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

5. junija 1917. — Na trentinski in koroški fronti kratke in manj srdite topovske akcije in omejeno delovanje proti našim postojankam pri Vodicah in vzhodno Gorice. Na severnih pobočjih Sv. Marka so bili v noči na 4. t. m. in tekom dneva izvršeni sovražni sunki odbiti. Napravili smo 38 ujetnikov. Na Krasu je sovražnik, potem ko je ogenj artiljerije, s katero je več dni srdito obstreljeval naše sprednje postojanke, razvil do silne moči, napravil v noči na 4. t. m. z močnimi masami napad od Fajtega hriba do morja. Postojanke na Fajtem hribu je brigada iz Tevera, čeprav so bile popolnoma razstreljene, hrabro branila in po hudem boju definitivno odbila sovražnika, ki je v prvem trenotku zasedel par kosov jarkov. Napravili smo 62 ujetnikov. Od Kostanjevice do grebena severno Jamelj so se naše čete hrabro upirale srditim napadom in protinapadom. Po srditih bojih iz bližine so zamogle obdržati svojo postojanko in so vrh tega zasedle še eno novo postojanko pri Kostanjevici. Obdržali smo krepko vse postojanke. Kljub temu smo morali umakniti središče naših novih črt, da se izognemo uničevalnemu ognju sovražnika. S krepkimi protinapadi smo zamogli zaenkrat gladko zadržati sunke sovražnika. Nato smo z energičnim protinapadom zopet popolnoma vzpostavili prejšnji položaj.

NOVA RUSIJA.

Kerenskij o svojem programu.

PETROGRAD, 5. (Kor.) Vojni minister Kerenskij je na zadnji seji delavskega in vojaškega sveta razložil program, ki ga hoče uresničiti. Izjavil je, da stremi ruska demokracija, katere zvesti služabnik je, po ustvaritvi organizatorične sile, ki bi zamogla ojačiti želje in izjave Rusije in jih uspešno podpirati. Kajti pomen diplomacije zamore odgovarjati le sili in enotnosti armade. Ne pravim, je pristavil govornik, da naj se prične ofenziva danes ali jutri. To je vprašanje strategije. Toda potrebno je, da je naša armada vsak trenotek pripravljena za boj in sicer ne samo za defenzivo, ampak tudi za ofenzivo. V isti seji so po govoru Kerenskega delegati raznih delegatskih zvez izjavili ministru v vznešenih besedah, da so pripravljeni marširati, kamorkoli jih pošlje.

Lloyd George bo izpregovoril o Rusiji.

HAAG, 5. (Kor.) Iz Londona se poroča: Pričakuje se, da bo Lloyd George danes ali v četrtek podal zelo važno izjavo o položaju v Rusiji.

Francoska zbornica.

PARIZ, 5. (Kor.) Dnevni red, ki ga je sprejela zbornica, se glasi: Zbornica poslancev pošilja pozdrav ruski demokraciji in demokraciji drugih zaveznikov in izjavlja, da pričakuje od vojne, ki je bila vsiljena Evropi z napadom imperijalistične Nemčije, skupno z osvoboditvijo zasedenih ozemelj, tudi povrnitev Alzacije in Lotaringije in pravično popravitev škode. Odklanjajoč vsako misel na osvojevanje in podjarmljenje tujih narodov, pričakuje, da se bodo napori armad republike in zaveznikov povečali, da ostane po porazu pruskega militarizma trajno jamstvo za neodvisnost velikih in manjših narodov.

Vstaja na Kitajskem.

BATAVIJA, 5. (Kor.) Nizozemsko indijsko časopisje poroča iz Hongkonga, da je izbruhnila na severnem in srednjem Kitajskem velika vstaja. Velik del armade se je pridružil upornikom. Mnogo vasi je bilo zasedenih. Vladne čete so pobegnile. Več ljudi je bilo ubitih.

Poslanska zbornica.

Boj za protokoliranje nenemških govorov.

DUNAJ, 6. (Kor.) Vsled včerajšnjega sprejetja predloga posl. **Frante** glede protokoliranja nenemških govorov so bila potrebna pogajanja med strankami glede poravnave v tej stvari, vsled česar je bila glavna seja prekinjena do 4 popoldne.

DUNAJ, 6. (Kor.) Pogajanja med strankami glede dosege kompromisa v zadevi predloga posl. Frante se nadaljujejo.

DUNAJ, 6. (Kor.) Seja se je zopet pričela ob ½6 zvečer. Predsednik je naznanil, da je dobil od gen. polk. Boroevića prisrčno zahvalno brzojavko. Dalje je predsednik sporočil, da z ozirom na dejstvo, ker pogajanja strank glede tretjega čitanja v razpravi se nahajajoče predloge še niso končana, prekinja sejo vnovič in jo otvori zopet ob 7 zvečer.

DUNAJ, 6. (Kor.) Ves današnji dan so se vršila pogajanja med strankami radi kompromisa glede protokoliranja nenemških govorov, vsled česar je bila zbornična seja dvakrat prekinjena. Ob ½8 zvečer se je seja zopet pričela, nakar se je vršilo tretje čitanje poslovniškega reda. Poročevalec **Hummer** je izjavil, da se s predlogo, izpremenjeno vsled predlogov posl. Frante, ne more identificirati, vsled česar odlaga mesto poročevalca. Načelnik poslovniškega odseka posl. **German** je prevzel poročevalstvo. Pri glasovanju je bila reforma poslovnika s potrebno dvetretjinsko večino sprejeta v včerajšnji sklepčni obliki proti glasovom Nationalverbanda. Predlog poljskega poslanca dr. **Lea** v smislu današnjega dogovora načelnikov, da naj se prestava nenemških govorov sprejme v stenografični protokol, dočim naj se jezikovno besedilo objavi v prilogi k protokolu, je bil izročen poslovniškemu odseku in pride na razpravo na prihodnji seji. Koncem seje sta predlagala poslanca **Reitzes** in **Bugatto** ustanovitev odseka za begunske zadeve. Predsednik je obljubil, da bo podpiral to idejo. Prihodnja seja v torek, dne 12. t. m.

DUNAJ, 6. (Kor.) Poslovniški odsek bo imel v petek dopoldne sejo, da se posvetuje o predlogu dr. Lea.

GOSPOSKA ZBORNICA.

DUNAJ, 6. (Kor.) Pred prehodom na dnevni red je izjavil podpredsednik knez Fürstenberg: Predno preidemo na dnevni red, smatram za potrebno, da izrazim čustva ponosnega veselja in globoke hvaležnosti radi novega sijajnega uspeha naših čet ob Soči. (Zbornica se dvigne. Živahno odobravanje in ploskanje.) Prepričan sem, da govorim iz srca vseh, ako izrazim globoko zahvalo in občudovanje za čine, ki dosegajo najvišjo stopnjo človeške sposobnosti. (Živahno dolgotrajno odobravanje in ploskanje.) Podpredsednik se je nato s toplimi besedami spominjal umrlih članov zbornice Viljema barona Bergerja in dvor. svet. Philippovicha. Ministrski predsednik grof Clam Martinic je nato predstavil zbornici novega voditelja poljedelskega ministrstva viteza Seidlerja. Prihodnja seja bo sklicana pismenim potom.

HRVATSKI SABOR.

ZAGREB, 6. (Kor.) Hrvatski sabor je po daljšem odmoru danes zopet pričel posvetovanja. Predsednik je naznanil, da se nahaja med predlogami hrvatski izvirnik manguralne diplome, ki je bila prečitana in sprejeta na znanje. Posl. **Pavelić** je nato imenom Starčevićeve stranke prečital izjavo, ki pravi, da razume stranka pod častnim mirom tak mir, ki jamči vsem narodom evropske kulturne družbe svobodni in samostojni razvoj njihovega narodnega življenja in ki jim omogočuje plemenito tekmovanje na polju blagostanja in splošne človeške civilizacije. Starčevićeva stranka izjavlja na to, da se pridružuje stališču Jugoslovanov v avstrijskem državnem zboru. Prihodnja seja jutri dopoldne.

Ustrpljivost v politiki.

Puljski »Hrvatski list« je prejel pod tem naslovom nastopna izvajanja, ki naj bi jih s koristjo čitali tudi naši ljudje:

Povsod je treba vstrpljivosti, posebno pa v politiki, kjer vsaka setev le **polagoma dozoreva.** Nevstrpljivega človeka, ki je poleg tega še pesimist, ne vidijo nikjer radi. Nevstrpljivi politiki so kaj težko prebavljivi. Človek jih je sit, komaj jih vidi. Ta uvod bo razumel vsakdo, ako mu za dokaz navedemo nekoliko dogodkov iz sedanje vojne dobe.

Dobro se spominjamo še vsi, kako je začetkom vojne cvelo tožarenje in kako so narodni in politični nasprotniki spravljali drug drugega pod ključ. Bilo je vse narobe. Neštevilo sumov, krivih ovadb in radi tega tudi popolnoma neopravičenih preganjanj.

Imeli smo tedaj za ministrskega predsednika grofa Stürgkha nesrečnega in nad vse žalostnega spomina. Ta človek ni hotel državnega zbora, ki bi bil edini mogel zabraniti neštevilno pogreškov in krivic z ozirom na prehrano in politično življenje. Raje je snoval načrte z najzagrizenejimi Nemci ter jim obljubljal, da brez državnega zbora uveljavi njihove zahteve. Govore, da je ravno tistega dne, ko je bil umorjen, hotel predložiti pokojnemu cesarju v podpis naredbo o nemškem državnem jeziku. Kaj je storil z Galicijo, katere odcepljenje je zagotovljal Nemcem in vsemu svetu, to je poznano vsakomur. — **Ves njegov načrt je sedaj padel v vodo!** Na eni strani je porodil dobre posledice, da so vsi Čehi brez izjeme izpoznali, da se morajo v teh težkih časih tesno držati drug drugega na obrambi svojega naroda. Ta misel je došla tudi med Slovence in Hrvate vseh struj in strank v naši državni polovici ter je ob enem nastalo trdno uverjenje, da moramo vsi Slovenci, Hrvatje in Čehi na skupno delo in obrambo pravic. Slovanski jug in slovanski sever naše državne polovice sta se složila. Zdelo se je iz početka, da Poljaki poldejo z Nemci ter da nam za ceno gališke samostalnosti naprtijo tudi s svojo pomočjo breme nemškega državnega jezika. Nu, prišlo je vse drugače. S sklicanjem državnega zbora niso mogli več odlašati; razmere so postale take, da ni bilo možno misliti na to, da bi se nemške zahteve mogle urediti brez državnega zbora. Ves dogovor Stürgkhov z Nemci je propadel in danes vemo vsi, **da strahu radi državnega jezika ni več!** Sedaj je tudi še Galicija prišla na drugo pot. Poljaki — poljska ljudska stranka in narodni demokrati — izjavljajo ravno te dni, da ne marajo za odcepljenje Galicije, kakor se je nameravalo, ter da jih bodo Nemci na tej podlagi zastonj mamili.

Tudi v carinsko zvezo naše države z Nemčijo se je nalilo mnogo vode. Avstrijski tovarnarji so že prej silno tožili, **da jim nemška konkurenca v tem slučaju ne bi dala dihati,** ali poljedelci obeh državnih polovic so trdili, da je misel carinarske zveze za njih vsprejemljiva, celo koristna. Sedaj prihajajo tudi ti — mislimo seveda na Nemce — na povsem druge misli. — Javno se že govori in piše, **kako Nemci že sedaj tudi z ozirom na poljedelstvo vidijo le sebe!** Težave, ki jih je imela naša država s prevozom nizozemskega krompirja in izkustva z romunskim žitom so jim v zadnji čas odprla oči, tako, da je tudi pri njih dozorelo uverjenje, **da avstrijsko poljedelstvo nima nič dobrega pričakovati od carinske zveze z Nemčijo!**

Trebalo je do sedaj mnogo potrpeti in bo treba še. Naše zaupanje v avstrijsko državo je prav radi tega močneje, ker vidimo, da se škodljive namere proti njej niso mogle izvršiti vkljub vsem sovražnim silam.

Kakor vidimo, se tu od posebne strani — menda se ne motimo, ako menimo, da iz krogov aktivnih politikov — kliče javnosti: bodite vstrpljivi, ne sodite le po videzu, ne obupujte prehitro in ne obsojajte prenagljeno in zato tudi krivično in nepremišljeno onih, ki delajo in morajo nositi težko odgovornost za svoje čine, kajti **»v politiki vsaka setev le polagoma dozoreva«.**

Avtor je podkrepil svoj poziv k vstrpljivosti z vidika višje notranje politike in nje razmerja do vnanjega sveta. Izlasti so ga podprli dogodki iz zadnjih časov v naši državi. Nemci so zahtevali uveljavljenje državnega jezika radi — državne koristi, češ, da je dosedanji »kaos« v jezikovnem pogledu izpodkopaval temelje države in onemogočal dobro državno upravo, ki da more biti uspešna in koristna le tedaj, če je enotna, ali z drugo besedo: če uživa le en narod — ki mora biti seveda le nemški — moč in privilegije gospodovalnega naroda. Temu dosledno so zahtevali kot »predpogoj« za uspešno funkcijoniranje parlamenta, da bodi nemški jezik izključni poslovni jezik zbornice. A danes?! Državni jezik je — kakor pravi dopisnik puljskega lista — padel v vodo in včerajšnje vesti so nam sporočile o sklepu zbornice, **da je govore dobesedno protokolirati v jeziku, v katerem so bili govorjeni!** To je: vsem jezikom je zagotovljena enaka pravica! V koliki meri se bo ta pravica porabljala tudi praktično, to je seveda drugo vprašanje — izprevidnosti in svobodne volje poslancev iz razlogov oportunosti. Glavno pa je: da je zmagal princip enakopravnosti proti zahtevam po hegemoniji in privilegijem le enemu narodu na korist!

Sedaj pa si pokličimo v spomin, kako so nestrpneži in pesimisti tudi med nami Slovenci tožili, jadikovali, videli že konec vseh koncev in — obsipali z obtožbami zastopnike naroda ravno v časih, ko so ti v zvezi s Čehi delali in snovali, da preprečijo sovražne nakane! In to pot je njihova setev še razmerno hitro dozorela, a to morda še posebno zato, ker so delali s hladno krvjo in se niso dali zavesti k nepremišljenim činom, kakor bi jih bil gotovo zagrešil krivo razumevan in zato nevaren radikalizem.

Nevaren in — krivičen. Nevaren za stvar naroda samo in krivičen za napadane. Naj tu še ilustriramo škodljivost nevstrpljivega očitanja in zbadanja tudi s par izgledi iz našega navadnega političnega vrvenja. Oni, ki nosijo odgovornost, stoje n. pr. pred važnim ali tudi zelo delikatnim vprašanjem. Odločiti se jim je, ali ne smejo prehitro s kartami na mizo ravno radi delikatnosti stvari. To je: ne morejo razglašati v javnost razlogov, ki so jim odločilni, ker bi s tem razkrili nasprotniku svoje načrte in namere in mu le olajšali borbo proti naši narodni koristi. A, ker ne poznajo razlogov, ki jih jim odgovorni činitelji iz označenega razloga ne morejo in ne smejo obrazložiti, pa začenjajo nestrpneži kričati: kaj delajo za božjo voljo, kako vodstvo imamo, opravičijo naj se! In ker se ne morejo in ne smejo opravičevati javno, ker njihovi ukrepi niso še dozoreli za javno sodbo, prihaja dvojno zlo: krik na eni in prisiljen molk na drugi strani impresijonirata nepoučeno javnost, ki postaja tudi nepremišljena in se pridružuje prenagljeni sodbi in obsodbi. Posledica pa je, da izgubljajo veselje do dela toliko sicer dobri in za stvar vneti ljudje, kolikor tudi — napadanci.

Prijatelji! Zastopniki so odgovorni narodu za svoja dela in nedotakljiva je pravica vsakogar do kritike. Te pravice vam ne odreka nikdo! Samo vstrpljiveji bodite v politiki! Ne sodite in ne obsojajte poprej, nego so stvari dozorele za javno sodbo. Pri tem pa ne pozabljajte, da tudi ljudje na volilnih mestih imajo svojo pravico, ki jim je ne smete kratiti: **pravico do svoje obrambe, ki jo pa morejo uveljavljati šele tedaj, ko je to možno brez škode za narodno korist!** Vstrpljivi bodite, kakor morajo biti tudi zastopniki v mučnem položaju, ko ne morejo dajati pojasnil, ki bi jih zahtevala javnost od njih. Opravičen in potreben je torej klic moža-politika v puljskem listu: bodite vstrpljivi v politiki!

Ne stremimo po častnem miru, ker smo slabotni, temveč v polni zavesti svoje moči. Da dokažemo to, je dolžan vsak, da posveti svoj prispevek 6. vojnemu posojilu. Čim več znese to posojilo, tem mogočnejši bo izraz naše moči in tem bližji bo mir.

Na bojišču, meseca majnika 1917.

Herman Kövess pl. Kövessháza,
general. polkovnik, armadni poveljnik.

PODLISTEK.

Milijonar, ki je izginil.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavette.

Kolikor je mogel hitro je stekel nato zopet domov, zbudil staro deklo, vzel vse, kar je bilo potrebno za obvezo v sili, in se v teku vrnil na križišče.

Domnevni mrtvec pa sedaj že ni bil več sam.

Za časa kratke zdravnikove odsotnosti je prišla stražniška patrulja in je opazila na tleh ležeče truplo.

— Strela! — je dejal vodja patrulje, — Cartache menda ni ovadil vseh svojih zločinskih tovarišev. Prav gotovo je zagrešil ta umor kak njegov tovariš, katerega je pozabil.

Ko so zaslišali vojaki korake vračajočega se zdravnika, so se obrnili.

— Glejte, tu prihaja dobri zdravnik doktor Ganče .... tisti, ki je zastonj zdravil mojo mater, — je dejal četovodja, ki je s svetiljko, katero je Maurice pustil pri napadencu, posvetil vračajočemu se zdravniku v obraz.

— Aj, vi ste, Herman? Sedaj imate priliko, da mi izkažete hvaležnost za uslugo, ki sem vam jo storil tedaj, in sicer s tem, da daste po svojih ljudeh tega človeka prenesti v moje stanovanje.

— O, o, gospod doktor, ali morda še upate, da bi mogel rešiti tega reveža, za katerega se mi zdi, da je zadnjikrat večerjal.

— Dokler je še življenje v njem, se more še upati .... in živi pa še.

— O, toda življenje v njem je tako šibko .... tako šibko, da ga navedem v poročilu kot mrtvega, in prepričan sem, da se ne bom motil .... Možaki, primite moža in ga zanesite k doktorju .... ker bi si tako rad naprtil to breme.

Stražniki so ubogali, vzdignili žrtev in jo počasnih korakov zanesli proti zdravnikovi hiši. Pred njimi sta stopala zdravnik in četovodja, ki je nosil svetiljko.

— Potemtakem ste, gospod doktor, odkril ta zločin še pred našim prihodom? — je vprašal vodja patrulje.

— Stal sem ravno pri oknu, ko se je začul krik tega nesrečnika. Pritekel sem semkaj in nisem imel pri sebi ničesar za prvo pomoč, in ko sem se vrnil domov po obveze, ste prišli vi na lice mesta.

— In morilca niste videl?

Ob tem vprašanju se je spomnil Maurice vseh dogodkov, ki jih je opazoval tekom zadnjih minut pred onim trenutkom, ko je zaslišal oni bolestni krik. Spomnil se je onega večno zaprtega okna pri paviljonu, ki se je tako hitro odprlo in zopet zaprlo, kakor tudi onega zamolklega šuma, ki ga je pač povzročil nekdo, ki je skočil iz precejšnje višine, ter tudi onih živalnih kretenj in kletvic, ki jih je videl in čul v drugem nadstropju palače, kjer je bival kapitan.

Spomnil se je vsega tega, to je res; toda istočasno se je spomnil tudi Pavline, in ta pomisel mu je zaukazala, da naj ne izreče odgovora, ki ga je že imel na ustnicah. Da ravno niti od daleč ni sumil, da bi mogel biti kdo iz Brichetove palače udeležen pri umoru, je vendar uvideval, da bi čudna zveza okoliščin morala imeti za posledico sodno preiskavo v palači, če bi povedal, kar je opazil, in taka preiskava bi bila Pavlini gotovo silno neprijetna in mučna. Zato je na četovodjevo vprašanje, ali je videl morilca, odgovoril zanikalno:

— Ne, toda čul sem, kako je bežal.

— V kateri smeri?

— Proti drugemu koncu otoka.

— Odtam smo vendar prišli mi, — je odgovoril četovodja.

— Prišli ste tako hitro na lice mesta, da bi bili morali pravzaprav srečati morilca

— Edini človek, ki smo ga srečali kakih sto sežnjev odtod, je mlad plemič, čigar ime poznam in ki je popolnoma nezmožen za tak zločin. V ostalem pa je bilo na koncu notranjega mesta, na drugi strani senskega rokava, na oni strani Pontrougea, ki veže oba otoka, in tako ni nikakršnega dokaza, da bi bil prišel z otoka Saint-Louis. Zato v svojem poročilu niti ne omenim ne, da sem srečal barona de Cambiaca.

(Dalje.)

Razne politične vesti.

Češki tabor — ujedinjen! Ne mislimo tu samo na »Češko Zvezo«, na poslance in parlamentarne zastopnike: ves narod češki je danes en tabor. List poleg lista, brez razlike strank ali struj, mesto za mestom, občina za občino, korporacija za korporacijo se oglašajo z izjavami, s katerimi sporočajo svoje soglasje z manifestacijo čeških pisateljev, doposlano poslancem in zahtevajočo energičnega in odkritega postopanja za dosego narodnih aspiracij in idealov, in pa s slovesno državnopravno izjavo poslancev povodom otvoritve zasedanja državnega zbora. Vse te izjave izražajo — sicer z različnimi besedami — eno in isto željo: naj se poslanci v tem tako resnem času, ko se bo odločalo o usodi narodov in držav, zavedajo veličine trenotka, naj bodo neustrašeni stražarji temeljnih zahtev naroda! — Take prošnje, pozivi in želje prihajajo poslancem od vsepovsodi iz čeških gajev in manifestujejo veliko dejstvo, da je narod združen v en tabor za obrambo svojih pravic in za zagotovitev svoje bodočnosti. V koliko pobudo za zastopnike naroda je zavest, da jim je zaledje zavarovano, po skupni volji naroda, da imajo v ujedinjenem narodu najzanesljiveji oslon — moraličen, a tudi dejanski. Slovenci — razmišljajte! Trda šola je tako naučila Čehe! Mari pa niso tudi na naše slovenske hrbte pritiskala vrata iste trde šole?! Menda — da! Logičen zaključek iz tega dejstva je na dlani.

Mogli bi sedaj sulico zasukati! Kako se je vendar pozorišče izpremenilo! Madjari so sila ponosni na svoje madjarstvo, na svojo — kulturo(!!), na svoje svobodoljubje, na svoje viteštvo (prekrižajte se!) in na svojo.... tisočletno konstitucijo. Posebno na to, kako znajo čuvati svoje ustavne svoboščine, so bili ponosni in so s prezirom — tako od gori doli — gledali na nas siromašne Avstrijce. In dejstva so skozi dolgo let opravičevala njihov ponos v tem pogledu. Zlasti pa v sedanjem vojnem času. Dočim so se začetkom vojne vrata avstrijskega parlamenta zaprla in se nikakor niso hotela več odpreti, je ustavni aparat na Ogrskm deloval dalje ne le nemoteno po vojnih dogodkih, marveč tudi hrupno, da je inozemstvo moralo dobivati vtis, kakor da je ogrska zbornica edina predstaviteljica vse monarhije, ogrski ministrski predsednik edini nje — govornik napram vnanjemu svetu in vnanja politika države domena ogrske polovice. A danes? Danes se je avstrijski parlament zopet odprl ob avspicijah, ki jih sicer ne moremo označiti kot sijajne in absolutno zagotovljajoče nadaljnje uspešno funkcioniranje ustavnega življenja, vendar, pa nadebudnih, na Ogrskem pa imajo tako težko krizo, da danes še, po tolikih dnevih, nikdo ne ve, kaka jej bo rešitev. V našem parlamentu so bile podane izjave dalekosežne državnopravne vsebine, z velikimi programi za bodočnost, dotikajočimi se tudi notranjosti Ogrske, na oni drugi strani Litve pa vlada popolna zmešnjava. Večina in manjšina parlamenta ste si sicer strupeno nasprotni, ali v enem ste v soglasju: da nočete izvajati konsekvenc, ki jih zahtevajo dogodki iz sedanje svetovne katastrofe: obe odklanjate idejo demokratiziranja političnih pravic in odklanjate s tem tudi **voljo krone.** Zato je rešitev krize tako težavna. Odklanjate torej idejo, ki more v sedanjih dobah in po sedanjih dogodkih edina dati podlago za resnično — ustavno življenje. Madjari so bili tako gotovi svoje vzvišenosti nad našo polovico, da je bilo časov, ko so celo provocirali, ko so izzivali, naj se skliče tudi avstrijski parlament, češ, da se le z ustavno vladano Avstrijo morejo pogajati za novo nagodbo. Nu, avstrijski parlament je sedaj tu; in sicer je to zbornica, izvoljena na podlagi splošne volilne pravice. Ni sicer to še ideal, pravi izraz ljudske volje. Ali, — bližje je takemu izrazu, nego pa na Ogrskem, kjer je parlament prav za prav le predstavitelj privilegiranih stanov in klik, pravi izraz oligarhiške samovolje. Kaj, ko bi se danes — ko madjarski mogotci brez razlike strank s tako jezo in strahom — odbijajo misel na splošno volilno pravico, misel na razširjenje političnih pravic, na demokratiziranje javnega življenja: kaj bi bilo, če bi se danes, pravimo, avstrijski parlamentarci revanširali za prejšnja poniževanja s tem, da bi izjavili, **da se hočejo pogajati le z ogrsko zbornico, ki bo naši sorodna, izvoljena namreč na podlagi splošne volilne pravice?!!** Ali bi ne bilo to krvava ironija usode?! Prej so oni našo stran bagatelizirali, opirajoč se na svojo ustavno vzvišenost, a sedaj pa naj bi se sulica vzvišenosti obrnila proti — njim! In vrhu vsega še v skladu z vzroki, ki so provzročili sedanjo krizo na Ogrskem, z željo krone, da se tudi tam politično življenje demokratizira, da tudi tam dobe splošno volilno pravico in s tem zbornico, **ki bo zastopnica vseh narodnosti in razredov,** zrcalo volje, želja in potreb vsega prebivalstva!! Tako bi se drastično uresničil znani rek, da se vsaka krivica vendar le maščuje nad krivičniki!

Poziv.

Vlada hoče upokojenim državnim uslužbencem, ki niso nikakor obvezani za vojaško službo, nuditi priliko, da svojo ljubezen do domovine pokažejo s prostovoljno priglasitvijo za uporabo v civilni državni službi, dokler bi bilo treba zaradi vojne.

Vlado bi veselilo, če bi se poleg državnih uslužbencev brez uradniškega značaja priglasilo kolikor mogoče veliko upokojencev, zlasti štirih najnižjih činovnih razredov, ne nameravа pa vlada više kvalificiranih moči odtezati delovnemu polju, ki so je morda tekom vojne našli pri kaki obstoječi vojnopomožni in preskrbni ali kaki drugi človekoljubni napravi.

V tem smislu poziva vlada vse v poštev prihajajoče civilne državne uradnike in sluge v smislu službene pragmatike (zakon, izdan 25. jan. 1914., drž. zak. št. 15), dalje uslužbence pri fondih, uslužbence državne železnice, z dekretom nameščene uslužbence poštnega in brzojavnega zavoda ter državne pogodbene nameščence, da se prijavijo, če čutijo, da bi bili kos porabi za silo.

Prijava se mora na obrazcu, kakor si ga človek lahko ogleda pri vseh c. kr. oblastih in uradih do 10. junija 1917. leta, doposlati oni oblasti, ki je prijavljencu zadnjikrat nakazala aktivitetne prejemke.

Pri tem more uslužbenec izraziti svoje želje glede na kraj in način uporabe; povedati mora tudi, ali se in kje se že morda nahaja v državni ali državne koristi pospešujoči porabi.

Na podlagi prijave se uslužbencu, v slučaju potrebe potem, ko ga je preiskal uradni zdravnik, izda pismeno obvestilo. Poklicancu se istočasno naznani kraj in vrsta službe in se mu določi primeren rok za nastop službe.

Da se poklicani uslužbenci obvarujejo odgovornosti, ki bi jo težko mogli nositi, ker so že daljši ali krajši čas iz uradnega poslovanja, velja načelo, da naj se redno porabljajo le kot pomožne sile.

Poklicani uslužbenci uživajo pokojnino, ki so jo dobivali nazadnje, ter imajo poleg tega še pravico do dogovorjene odškodnine.

Višina te odškodnine, za katero se je treba dogovoriti, se zračuna na naslednji način:

Če se službeno mesto uporabljanca sklada z njegovim stalnim bivališčem, znaša ta odškodnina:

a) za uradnike (ali osebe z enakimi prejemki): najmanj K 800 na leto; če pa je bila razlika med pokojninskimi in polnimi aktivitetnimi prejemki v času vpokojtve večja, pa ta višji znesek;

b) za druge uslužbence: najmanj K 400 na leto; če pa je bila razlika med pokojninskimi in polnimi aktivitetnimi prejemki ob času upokojitve večja, pa ta višji znesek.

Če se službeno mesto uporabljanca ne sklada z njegovim stalnim bivališčem, se zgoraj navedena odškodnina zviša za znesek, ki je enak polovici polne dijete (potrošnine), pri čemer pa je izključen z ministrskima naredbama od 27. julija 1916., drž. zak. št. 234 in od 12. decembra 1916., drž. zak. št. 415, dovoljen izredni dodatek.

Pri poštnem in brzojavnem zavodu se visokost dogovorjene odškodnine določi po posebnih odredbah, za katere je mogoče izvedeti pri c. kr. poštnih uradih.

Stroški ki bi jih imel poklicanec za svojo osebo vsled potovanja iz svojega stalnega bivališča v službovališče in obratno, se povrnejo v znesku normalne odškodnine za potne stroške, kot pripada aktivnim uslužbencem njegove kategorije.

Preselitveni stroški se torej ne povrnejo in se tudi ne dovoli odškodnina za pohištvo.

Za slučajno službeno delo izven službenega mesta imajo uporabljanci pravico do normalnih (polne ali skrčene) dijet ali potrošnine in sicer do obojega obenem z izrednim dodatkom, ter do potnih pristojbin po predpisih, ki veljajo o tem za aktivne uslužbence iste kategorije.

Avstrijci! Višina po Vas podpisanega 6. vojnega posojila je dokaz, kako ljubite domovino, kako zaupate v moč svoje armade! Pokažite torej našim podlepnim sovražnikom, kako močni smo.

Vojna pošta 413, mes. majnika 1917.

Rohr,
generalni polkovnik.

Aprovizacijske stvari.

Izkaznice za manj imovite sloje.

Jutri, v petek, 8. t. m., se prično razdeljevati izkaznice za nabavo živil po znižanih cenah za one osebe, ki pripadajo področjem krušnih komisij št. 23 do vštete št. 32. Te izkaznice dobe osebe, kojih dnevni dohodek znaša približno 1 K, oziroma domača gospodinjstva, katerih dnevni dohodek znaša približno 1 K za vsakega člana. — Ob izročitvi nove izkaznice se odvzame prejšnja, normalna izkaznica. — Strankam se tedaj priporoča, da pridejo po nove izkaznice takoj, ko so si nakupile svoj tedenski odmerek.

Domače vesti.

Odlikovanja. Cesar je podelil srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne kolajne z meči v priznanje izvrstnega službovanja in hrabrega zadržanja pred sovražnikom nadzorniku finančne straže **Emilu Durniku;** srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne kolajne preglednikom finančne straže **Alojziju Herschbaumerju, Josipu Torošu, Ignaciju Bežku** in **Francu Gerčini,** vsi pod primorskim finančnim ravnateljstvom.

Oskrba Trsta z ogljem. C. kr. namestniški svetnik v Trstu razglaša: Za določitev množine potrebnega goriva za kuhinjsko domačo rabo, je c. kr. namestništvo odredilo občno prijavo ognjišč posameznih hiš. Prijavo, ki zadeva samo obljudena stanovanja, je predložiti potom upraviteljev (administratorjev), gospodarjev hiš ali njihovih vratarjev do 12. junija 1917 c. kr. namestništvenemu svetniku v Trstu, ulica Nadvojvode Josipa 7.

Tozadevne tiskovine se dobe pri vseh c. kr. policijskih uradih oz. c. kr. orožniških poveljstvih, v katerih delokrog pripada hiša, proti plačilu 6 vinarjev za komad. Kdor ne predloži naznanila (prijave) o pravem času, odkloni odgovor na vprašanja, ali odgovori nenatančno, bo strogo kaznovan v smislu min. odr. 30. 9. 1857 drž. zak. štev. 198.

Sramota nemških krščanskih socijalcev. Državnopravne izjave Čehov in južnih Slovanov v seji poslanske zbornice dne 30. t. m. je odločno odklanjal poslanec Pacher v imenu Nationalverbanda in **nemških krščanskih socijalcev.** Napovedoval je najodločneji odpor Nemcev. Strogo avstrijsko-patrijotični sarajevski »Hrvatski Dnevnik« pripominja: »O izjavi poslanca Pacherja pravimo, da je to sramota za parlament dvajsetega stoletja, da bi uresničenje te izjave bilo v nevarnost za državo ter da je nedostojna pokojnega Luegerja, v čegar stranke imenu je govoril.« Naj zapišemo v album nemških krščanskih socijalcev, kar izvaja istotako strogo avstrijsko patrijotično »Naše Jedinstvo«: »Avstrijski parlament mora biti ali za svobodo, ali za reakcijo, ali za privilegije enih na škodo drugih — proti čemur se upira danes **demokracija vsega sveta** — ali za svobodo in ravnopravnost vsem! Ali, ali: ali svoboda in ravnopravnost, ali reakcija in krivica! V tej dilemi Slovani dobro stojimo, ker smo gotovi, kje bo zmaga. Po svetovnih krvavih dogodkih se dani tudi Slovanstvu. Zora puca biće dana! kličemo s Preradovičem. A to je bil naš največji pesnik v monturi avstrijskega generala. Sedaj umejemo to še bolje, ker umejemo najbolje vse od Jelačića do Borojevića: da pod žezlom habsburžkim z zgodovino slovansko začenja prava zgodovina sveta.« — Ali za svobodo, ali za krivico! Nemški krščanski socijalci se izrekajo za krivico in napovedujejo pravici odločen odpor. Gazijo torej veliko idejo krščanstva in skrunijo krščansko ime! To je njihova — sramota!!

Šolski nadzornik za gimnazijo v Pazinu. To gimnazijo je nedavno obiskal deželni šolski nadzornik Kauer. Zabeleživši to, naj konstatujemo dve dejstvi: rečena gimnazija ima hrvatski učni jezik, gospod nadzornik Kauer, ki mu je tudi ta zavod poverjen v nadzorovanje, **ne zna hrvatskega jezika niti besedice!** Človek si more pri tem misliti dvojno. Ali so višje oblasti tako uverjene, da je na rečenem zavodu pouk neoporečen in da so uspehi tako sijajni, da niti ni potrebno, da bi se nadzornik šele prepričeval o tem — da je torej vsa inspekcija le formalnost, ki naj se v božjem imenu tudi izpolni. Nu, ta domneva se nam ne zdi prav verjetna, ker doslej niso visoki gospodje radi osrečevali naših zavodov s prevelikim zaupanjem. **Ali pa si visoki gospodje ne belijo las v skrbi za uspešni razvoj onega zavoda in zato tudi ne polagajo važnosti v moment, ali nadzornik razume, ali ne razume učnega jezika!!** »Hrvatski List« meni sarkastično: »Res čudne so te razmere. Kmalu bomo čuli, da je ravnatelj pošte kontroliral železniško postajo, minister za poljedelstvo ustanovil visoko šolo za vnanjo politiko, nadzornik krčem pregledal uredbo — našega uredništva. Torej: vsesplošni prevrat v organizaciji naših uradov!« Pa — da! Zdelo se nam bo le, kakor da bi živeli v tisti — deveti deželi v kateri so možni tudi taki dogodki, kakor smo jih omenjali nedavno parkrat!

Obtožnica proti državnemu poslancu Klofaču. Čudna naključja spleta usoda. To izkuša tudi državni poslanec Klofač. V isti čas, ko mu je stranka čeških narodnih socijalcev vnovič izkazala svoje zaupanje, je bila sestavljena proti njemu — obtožnica radi zločina veleizdaje. Obtožnica šteje 369 tesno tiskanih strani na pisalnem stroju. S Klofačem je obtožen tudi Rudolf Giuno iz Hvara v Dalmaciji, žurnalist in občinski tajnik, v zadnjih časih urednik »Zore«. Na razpravo, ki se prične sredi junija, je pozvanih 14 prič. »Pravo Lidu« javlja, da branitelja bosta: za Klofača dr. Witt, za Giuno-a pa **dr. Rybař.**

Zaplenjena pobožna pesem. V zaderski »Hrvatski Kruni« je izšla deloma pesem znanega profesorja I. Virgila Perića: »Klic božji Porodnici in sv. Jožefu«, ali cenzura je zaplenila nekoliko prošenj. No, iz preostalega teksta je posneti, da pesnik pošilja prošnjo do nebes, naj neha to strašno klanje, ki mu ni bilo vrstnik niti ono, ki je je počenjal Atila, »bič božji«. Prosi Boga, naj omehča trda srca na klic bednega človeškega stvarstva, ki je nevolja ubija. Kopno, morje in zrak že diše po mrtvih telesih. Naj nam da naraščaja krotke naravi, starost naj se nauživa miru, da bodo vsi v miru slavili ime Božje!

Tudi policija v Zagrebu ima svoje posebne nazore. Povodom škandala v Schmidtovem cirkusu v Zagrebu, ko je tisti pritepenec tako nezaslišano žalil hrvatsko ime in narodni ponos, ni postopala takoj proti žalilcu, marveč proti nekemu mlademu gospodu, ki je z mesta protestiral proti nesramnosti. Pozvali so ga namreč na policijo, kjer so mu pojasnjevali, da ni smel javno protestirati, marveč prijaviti policiji, »ako što ima!« Policija v Zagrebu ima — kakor vidimo — svoje posebne nazore, ki pa niso v sorodstvu s poznavanjem čutstvovanja v užaljeni narodni duši!

Balokovićev koncert. Kakor že javljeno, se bo vršil koncert slovitega hrvatskega umetnika na goslih, **Zlatka Balokovića,** v **petek,** 8. t. m., v gledališču Politeama Rossetti. Zanimanje zanj je med vsemi ljubitelji prave glasbene umetnosti veliko, in zato **priporočamo onim,** ki si še niso nabavili **vstopnice, da naj si jo oskrbe takoj, ako si hočejo zagotoviti resnični umetniški užitek,** ki ga bo brez dvoma nudila ta prireditev. Kritika posebno poudarja pri Balokoviću, da se vkljub svoji mladosti nikakor ne da zapeljati po svojem vročem južnem temperamentu, da bi se izvajajoč klasično glasbo, lovil za zunanjim efektom in tako pokvaril umetniški dojem klasične glasbe. Prav tu se tem izraziteje kaže njegovo mojstrstvo v oni mirnosti, ki je specifična oznaka klasične glasbe. Tam pa, kjer dovoljuje glasbeno delo, da izvajajoči umetnik vloži vanje ves svoj bujni temperament, tam pa vse vre in kipi iz njegovih gosli. Balković je že dospel v Trst, in prav iz srca nas veseli, da ga bomo mogli pozdraviti med nami, še bolj pa nas veseli, da nastopi pred najširšim tržaškim občinstvom vseh narodnosti in mu tako pokaže, da imamo tudi mi Jugoslovani odličnih mož, katere smemo s ponosom vzporejati z najboljšimi širom sveta.

Odškodnina za oddane kovine. Anagrafični urad v ul. Sanità št. 25/III., vrata 58, bo izplačeval danes od 3 do 5 pop. odškodnino za vse komisije in na vsa potrdila do štev. 7550.

Mestna zastavljalnica. V petek, 8. junija, se bodo od 9½ dop. do 1 pop. in od 3½ do 6½ pop. prodajale na javni dražbi **dragocenosti,** zastavljene meseca majnika leta 1915. na svetlomodre listke serije 137. in sicer od št. 162.401 do št. 164.000.

Podpisi na VI. vojno posojilo.

6. izkaz. - Fortunat baron Vivante K 300.000; c. in kr. ritmojster Jurij baron Locatelli K 200.000; Josip Goldschmid K 150.000; Fr. Pariri (II. podpis), Küchler & Co. (II. podpis), c. kr. dvorni svetnik Albert Frankfurter po K 100.000; c. kr. priv. industrija olja za Trst K 50.000; G. Zonca & Co. Alojz Granichstädten K 20.000; paroplovna družba Istria Trieste (II. podpis) K 15.000; otroška bolnica ustanove Burlo Garofolo (II. podpis), Emil Möller, D. Möller, Josip Eppinger (III. podpis), Regina Civran nasl. Tritsch Leon, Henrik Calice po K 10.000; Angelj Trombetta (II. podpis), c. kr. podkonzul Henrik Mayer, Hektor di D. Luzzatto, And. Ganzoni po K 5000; Rüdiger Rodrigues (II. podpis), Ferdinand Ragusin, G. Pagusin, Pavel & Fr. Tropeani po K 3000; G. Fulignot K 20.000; Ivan Solari K 1000; Feliks Marich K 400; Josipina Sega, Ant Gelovizza po K 200; Josipina Furlan K 100 in nadaljni podpisi v skupnem znesku K 10.000.

7. izkaz. - Škofijski ordinarijat na račun raznih cerkvenih ustanov K 877.000; Prva avstrijska splošna zavarovalna družba proti nezgodam, N. N. po K 15.000; Samuel Oblath, Dunaj, (II. podpis), tržaška podružnica tvrdke Greinitz, Karel Escher po K 50.000; Artur Fantini K 30.000, Nakupna zadruga tržaških importerjev (II. podpis) K 25.000, Jakob Bertel, Dunaj, K 20.000 N. N. K 15.000, N. N. K 13.000, N. N. K 12.000, uradništvo tvrdke Greinitz K 10.700; Žgur & Popatnik, Aleksander Wiedmann, bratje Stross, Dunaj, Fric Schnabl (II. podpis), Herman Sadée, N. N. po K 10.000; Josif Valmarin, Dunaj, K 7000, Marij Malabotich K 6000; Julij Jolles, zadruga avtoriziranih stavbnih podjetnikov, Anton Cijak po K 5000; Maks Brazzafolli K 4000; Emil Knipfer, Gospodarsko društvo, Skedenj, po K 3000; Anton G. Scopinich, Ernest pl. Stabile, Josipina Tischer, Anton Wessek, Lavra Zwitter po K 2000; Ivan Michelazzi K 1500; kapitan Josip Cillhuber, F. pl. Galateo, Ana, Bice in Adelma Freno, Ivan Al. Finger, Veržinija Chesich, Hugon Cambon, c. in kr. stotnik Alojz Adeglio, Roman Boraine po K 1000; Ida Cambon K 600; Anton Fabčič, Oskar Kauč č, c. in kr. narednik Herbert Sekleimer, Radgona, Josipina Staudacher po K 500; Fanin & Novak K 400; ing. Jos. Carra, kapitan Celestin Malabotich, Pogrebno društvo Arimatej po K 200; Franc Carra K 100, in nadaljni podpisi v skupnem znesku K 32100.

DAROVI.

Darovi, došli vladnemu komisarju. Ravnateljstvo obč. zabavišča v ulici Settefontane K 61'14, kot dohodek prireditve 3. t. m., za Rdeči križ. Peter Dodmassei in soproga K 50 za dan Rdečega križa. Družina Karla Martinolich K 30 za vdove in sirote padlih Tržačanov.

Učenci deške ljudske in meščanske šole Družbe sv. Cirila in Metoda so zbrali za vojaški dom 123 K 69 vin.: denar je izročen na pristojno mesto.

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Gumi za škropilnice Candeo se dobijo. Riva Tegethoff 20, skladišče. 1177

Potrpežljiva učiteljica nauči nemško pisati in govoriti v treh mesecih. — Barriera 23 I. 1176

Žaklje vsake vrste kupuje Jakob Margon. Via Solitario 21 (pri mestni bolnišnici). 1175

Išče se za nakup hiša, obstoječa iz treh sob, kuhinje in kleti, eventuelno z majhnim vrtom ali dvoriščem, v tržaškem predmestju, ali ne predaleč od središča mesta. Ponudbe pod „Lastni dom“ na Inseratni oddelek „Edinosti“. 1174

Vreče prazne, stare in nove kupuje tvrdka Jakob Vatovec ul. Carintia 19. 1173

Priporočljive tvrdke.

Brivnica

„Alla Violetta“, Trst, ulica Torrente št. 30. Točna higijenična postrežba. — Vodja F. Renčič. 722

Manufakturne trgovine.

SUCCESSORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Lesni trg (Piazza della Legna) štev. 1. — Bogata izbera manufakturnega blaga. — Cene zmerne. 194

Zgubil se je uhan z brilijantom, od Politeama, ul. Chiozza do Scala S. Luigi. - Najditelj, ki ga prinese Inser. oddelku „Edinosti“, dobi nagrado.

GAMBRINUS
Varieté — Kabaret
vsaki večer
ob 9½,
velika varietetna predstava.
Vstopnina K 1·—

Zlato, srebro in platin
v vsaki obliki kupuje po najvišjih cenah zavod
R. Dussich & C. ul. Tintore 2
Ima v zalogi zlato v ploščah in vsakovrstnih potrebščin za zobotehnike.

Kisla voda
na brizganec (Spritzer) od 25 steklenic naprej razpošilja
A. OSET pošta Guštanj Koroško
Kupim vsakovrstne prazne steklenice, sode in vino.

Vino opol
zajamčeno naravno, na drobno in debelo, dacirano in prehodno se proda. Pojasnila daje G. FESTI, Via Carintia štev. 12.

Kabaret-Varieté MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8½ zvečer naprej
Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški uzorci.
Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser
Bogata zaloga vseh potrebščin.
Mehanična delavnica za vsako popravljanje.
— Tvrdka ustanovljena leta 1878. —
FRANCESCO BEDNAR
Trst, ulica Campanile št. 19.

Zlatarnica G. Pino

V Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Figlio.
Velika izbera srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.
Cene zmerne. Cene zmerne.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ul. Poste vecchie 12, voga' ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez bolečine.
Plombiranje.
UMETNI ZOBJE

JADRANSKA BANKA
Trst, Via Cassa di Risparmio štev. 5 (Lastno poslopje)
Kapital in rezerva K 8,890.000·—
Filijalke: Dunaj Tegethofstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zara.
Vloge na knjižice 3½% Vloge na knjižice
od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiroračunu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete, delnice, srečke itd. — Valute in devize, predujmi na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. Safe deposits promese. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk itd. brezplačno. Stavbni kredit, rembours krediti. Bozna naročila. — — Inkaso. — — Menjalnica. — — Eskompt menic.
Telefoni: 1463, 1793 in 2676. Brzojavi: JADRANSKA.
Uradne ure: od 9 do 1 popoldne